

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 141/2019
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ' ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίαση της 12^{ης} Ιουνίου 2019

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Διονυσόπουλος Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη: Παρασκευάς Βαρελάς, Δημήτρα Κεφάλα, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ευαγγελία Σκαλτσά, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Σταυρούλα Καλαμπαλίκη, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 6749/2018 του Τμήματος Αξιοποίησης Περιουσίας και Επενδύσεων/Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης/Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης/ΕΦΚΑ.

Περίληψη ερωτήματος: Αν θα πρέπει να εμβασθεί στο ΤΜΕΔΕ το σύνολο των τοκομεριδίων που εισπράχτηκαν από το τ.ΤΣΜΕΔΕ την 24.2.2017, δηλαδή και οι δεδουλευμένοι τόκοι χρονικής περιόδου 24.2.2016 έως 31.12.2016 που έχουν εισπραχθεί και εγγραφεί στα βιβλία εσόδων του ΤΣΜΕΔΕ και τα οποία είχαν προέλθει από ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου του πρώην ΤΣΜΕΔΕ(σε εφαρμογή των διατάξεων του ν.4050/2012),και τα οποία περιήλθαν με την ΥΑ Φ.80000 /οικ.61662/3406/30.12.2016 στο ΤΜΕΔΕ από 1.1.2017.

=====

Για το παραπάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.Με την Φ.80000/οικ61662/3406/30.12.2016 πράξη της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αποφασίστηκε, κατ' επίκληση του άρθρου 88 παρ.2 του ν.4387/2016, η μεταβίβαση αρχικά για την έναρξη

λειτουργίας από 1.1.2017 στο Ν.Π.Ι.Δ. Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων(Τ.Μ.Ε.Δ.Ε) τμήματος κινητής και ακίνητης περιουσίας του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε του Ε.Τ.Α.Α. Πράγματι, μεταξύ άλλων περιήλθαν στο ΤΜΕΔΕ από 1.1.2017 και Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου κυμαινόμενου επιτοκίου ονομαστικής αξίας 49.625.770 ευρώ καθώς και ο τίτλος ΑΕΠ(τίτλος του οποίου η απόδοση συνδέεται με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) ονομαστικής αξίας 46.625.700ευρώ, ήτοι συνολικά 99.251.470 ευρώ που κατείχε ο Τομέας ΤΣΜΕΔΕ. Τα ομόλογα αυτά είχαν περιέλθει στον Τομέα ΤΣΜΕΔΕ σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4050/2012, με τον οποίο θεσπίστηκε το θεσμικό πλαίσιο της ανταλλαγής τίτλων έκδοσης ή εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου με νέους τίτλους, την οποία διεξήγαγε η Ελληνική Δημοκρατία τον 3ο μήνα του 2012(PSI). Στις 24.2.2017 πιστώθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος(θεματοφύλακας) σε λογαριασμό του τ. ΤΣΜΕΔΕ στην ΕΤΕ τα ετήσια τοκομερίδια (χρονικής περιόδου 24.2.2016 έως 23.2.2017) των ως άνω ομολόγων συνολικού μαζί με τους φόρους ποσού 1.265.457,20ευρώ. Το ΤΜΕΔΕ με το με αρ.πρωτ. 3911/6.3.2018 έγγραφό του προς την ερωτώσα Υπηρεσία ζήτησε να του εμβασθεί το σύνολο των εισπραχθέντων τοκομεριδίων θεωρώντας ότι είναι ο δικαιούχος αυτών επειδή κατείχε την κυριότητα των τίτλων κατά την στιγμή του εκτοκισμού των(24.2.2017). Η ερωτώσα Υπηρεσία με το με αριθμ..πρωτ. ΔΙΟΙΔ/Φ.605/1/29.3.2018 έγγραφο απάντησε ότι κύριος των ομολόγων μέχρι την 31.12.2016 ήταν ο Τομέας ΤΣΜΕΔΕ του οποίου καθολικός διάδοχος είναι ο ΕΦΚΑ, και ότι η μεταβιβασθείσα περιουσία περιέρχεται στο ΤΜΕΔΕ από 1.1.2017, το οποίο άλλωστε μέχρι την 31.12.2016 δεν υφίστατο. Επιπλέον, επικαλέστηκε ότι, επειδή ο ομολογιούχος που μεταβιβάζει ένα ομόλογο μεταξύ των ημερομηνιών πληρωμής τοκομεριδίων έχει δικαίωμα πάνω στους δεδουλευμένους τόκους του ομολόγου που κερδήθηκαν κατά τη διάρκεια του χρόνου που το ομόλογο ήταν στην κυριότητά του, συνάγεται ότι θα πρέπει να περιέλθουν στον ΕΦΚΑ οι δεδουλευμένοι τόκοι που αναλογούν από 24.2.2016 μέχρι 31.12.2016 και στο ΤΜΕΔΕ οι αναλογούντες από 1.1.2017 μέχρι 24.2.2017. Ειδικότερα, η Υπηρεσία επικαλείται ότι στις χρηματοπιστωτικές αγορές χρεογράφων αυτό που ισχύει είναι να εισπράττει μεν το τοκομερίδιο ο κομιστής στην ημερομηνία πληρωμής του, αφού όμως πρώτα έχει αποδώσει τους δεδουλευμένους τόκους που έχουν συσσωρευτεί μέχρι την ημερομηνία απόκτησής του, στον προηγούμενο κάτοχο αυτών. Δηλαδή, ο ομολογιούχος που πουλάει ένα ομόλογο μεταξύ των ημερομηνιών πληρωμής τοκομεριδίων έχει δικαίωμα πάνω στους δεδουλευμένους τόκους(accrued interests) του ομολόγου που κερδήθηκαν κατά τη διάρκεια του χρόνου που το ομόλογο ήταν

στην κυριότητά του. Κατά τη στιγμή δε της πώλησης, ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή την καθαρή τιμή του ομολόγου συν τους δεδουλευμένους τόκους, οι οποίοι υπολογίζονται πολλαπλασιάζοντας το τοκομερίδιο επί τον αριθμό των ημερών που έχουν παρέλθει από την τελευταία πληρωμή(βλ. σχετ.ευρετήριο οικονομικών όρων: <https://www.euretirio.com/dedouleumenoι-tokoi/>).

2.Κατόπιν των παραπάνω ο ΕΦΚΑ προέβη σε ενέργειες ούτως ώστε στις 28.3.2018 το ποσό των 187.218,32 ευρώ από τα εισπραχθέντα τοκομερίδια μεταφέρθηκε στον λογαριασμό με αρ. 85029193 που τηρεί το ΤΜΕΔΕ στην ΑΤΤΙΚΑ BANK. Στη συνέχεια το ΤΜΕΔΕ με το με αρ.πρωτ.5934/4.4.2018 έγγραφό του προς την Υπηρεσία ζήτησε να του εμβασθεί άμεσα το σύνολο των εισπραχθέντων τοκομεριδίων δηλαδή και τους δεδουλευμένους τόκους (χρονικής περιόδου 24.2.2016 μέχρι 31.12.2016) που έχουν εισπραχθεί και εγγραφεί στα βιβλία εσόδων του ΤΣΜΕΔΕ, αναφέροντας ότι υφίσταται καθολική διαδοχή του ΤΜΕΔΕ εκ του ΕΤΑΑ/ΤΣΜΕΔΕ(ως προηγούμενου κτήτορα) και όχι ειδική διαδοχή, δηλαδή υφίσταται διαδοχή του συνόλου των σχετιζόμενων με αυτά δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ως ομάδας περιουσίας, στην οποία συμπεριλαμβάνεται το σύνολο των τοκομεριδίων. Κατόπιν των ανωτέρω η Υπηρεσία προβληματίστηκε ως προς το παραπάνω αίτημα και απηύθυνε το εξεταζόμενο ερώτημα. Στη συνέχεια ζητήθηκαν με το με αρ.πρωτ. 6749/9.5.2018 έγγραφο επιπλέον στοιχεία για τα συγκεκριμένα ομόλογα και τοκομερίδια, τα οποία συμπληρώθηκαν με το με αριθμό πρωτ. ΔΙΟΙΔ/Φ.601/01/297288/ 7.3.2019 έγγραφο.

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Στα άρθρα 888 και 897 του Αστικού Κώδικα(π.δ.456/1984,Α'164) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 888:«Όποιος υπέγραψε έγγραφο που περιέχει υπόσχεσή του για κάποια παροχή στον κομιστή του εγγράφου (ανώνυμο χρεόγραφο), έχει υποχρέωση να καταβάλει στον κομιστή την παροχή, εκτός αν αυτός δεν έχει δικαίωμα να διαθέσει τον τίτλο».

Άρθρο 897: «Τα τοκομερίδια του ανώνυμου χρεογράφου, εφόσον δεν ορίζεται σ'αυτά το αντίθετο, εξακολουθούν να ισχύουν και αν ακόμη αποσβεστεί η κύρια απαίτηση ή αρθεί ή μεταβληθεί η υποχρέωση πληρωμής τόκου.....».

4.Στα άρθρα 5 και 6 του ν.2198/1994(Α'43) όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 15 παρ.8 του ν. 2469/1997(Α'67) προβλέπονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 5 (Έκδοση Άυλων Τίτλων): «1. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να δανείζεται κατά τις διατάξεις του παρόντος και άνευ εκδόσεως αξιογράφων (ομολόγων, εντόκων

γραμματίων κ.λπ.) από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, τα οποία έχουν κατά το νόμο την ευχέρεια να ασκούν ανάλογες εργασίες. 2. Εξουσιοδοτείται ο Υπουργός των Οικονομικών να συνάπτει για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου δάνεια της παραγράφου 1.

"Τα δάνεια και οι υποδιαίρεσεις τους (τίτλοι) παρακολουθούνται δια λογιστικών εγγραφών στο Σύστημα Λογιστικής Παρακολούθησης Συναλλαγών (το Σύστημα), που συνιστάται με το παρόν άρθρο και του οποίου διαχειριστής είναι η Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης δια λογιστικών εγγραφών στο Σύστημα παρακολουθούνται τα τοκομερίδια των τίτλων, εφ'ης αποτελέσουν αντικείμενο αυτοτελούς συναλλαγής, εφαρμαζομένων αναλόγως των λοιπών διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί τις εγγραφές λήξεως, εξυπηρετήσεως και αποπληρωμής των δανείων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου."

3. Οι όροι των δανείων αυτών καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 6 (Συμμετοχή στο Σύστημα) : «1. Στο Σύστημα μετέχουν πλην του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας της Ελλάδος ως διαχειριστού, νομικά ή φυσικά πρόσωπα (οι φορείς) οριζόμενα είτε κατά κατηγορίες είτε ονομαστικά με πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Με όμοιες πράξεις καθορίζεται η διαδικασία επιλογής των φορέων και ειδικότεροι όροι και περιορισμοί και οι απαιτούμενες υπέρ των επενδυτών ασφάλειες κατά κατηγορίες φορέων.

2. Οι τίτλοι δύνανται να μεταβιβάζονται σε τρίτους (επενδυτές). Η μεταβίβαση ενεργεί μεταξύ των μερών και δεν παράγει αποτελέσματα εις όφελος ή εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ή της Τράπεζας της Ελλάδος. 3. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να αποκτά τίτλους από τους φορείς και να τους διαθέτει εκ νέου προ της λήξεώς τους. 4. Η μεταβίβαση του τίτλου ολοκληρώνεται με μεταφορά (πίστωση) του αντίστοιχου ποσού στο λογαριασμό του δικαιούχου. Περιορισμοί ή λεπτομερέστερες ρυθμίσεις των συναλλαγών επί των τίτλων μπορούν να θεσπίζονται με πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. 5. Οι λογαριασμοί των φορέων τηρούνται στο Σύστημα. Οι λογαριασμοί των επενδυτών τηρούνται στους φορείς. 6. Οι λογαριασμοί και στο Σύστημα και στους φορείς τηρούνται χωριστά κατά κατηγορία τίτλων με κοινά χαρακτηριστικά. 7. Στο Σύστημα τηρούνται για κάθε φορέα χωριστοί λογαριασμοί αφ' ενός μεν για τους τίτλους ιδίου χαρτοφυλακίου, αφ' ετέρου δε για εκείνους του χαρτοφυλακίου επενδυτών πελατών του. Ο λογαριασμός χαρτοφυλακίου επενδυτών κάθε φορέα τηρείται συγκεντρωτικά για όλους τους επενδυτές του φορέα. 8.....9.10.....».

5. Στο άρθρο πρώτο του ν. 4050/2012 (Α' 36) ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου η έννοια των ακόλουθων όρων έχει ως εξής:

α) Ως «τίτλος» νοείται ομόλογο, ομολογιακό δάνειο ή άλλος τίτλος δανεισμού, σε φυσική ή άυλη μορφή, που διέπεται από το ελληνικό δίκαιο και του οποίου: αα) εκδότης ή εγγυητής είναι το Ελληνικό Δημόσιο, ββ) η αρχική διάρκεια κατά το χρόνο πρώτης έκδοσης του υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες και γγ) η ημερομηνία εκδόσεως είναι προγενέστερη της 31ης Δεκεμβρίου 2011.

β) Ως «επιλέξιμος τίτλος» νοείται κάθε τίτλος που ορίζεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και σε πρόσκληση του Ελληνικού Δημοσίου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2.

γ) Ως «ανεξόφλητο κεφάλαιο» νοείται το κεφάλαιο επιλέξιμου τίτλου που δεν έχει εξοφληθεί προσδιοριζόμενο σύμφωνα με τους όρους του επιλέξιμου τίτλου κατά την ημερομηνία που ορίζεται στην πρόσκληση και ως «συνολικό ανεξόφλητο κεφάλαιο» νοείται το άθροισμα των ανεξόφλητων κεφαλαίων όλων των επιλέξιμων τίτλων, που ορίζονται στη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και την αντίστοιχη πρόσκληση του Ελληνικού Δημοσίου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2, ανεξάρτητα από τη σειρά, διάρκεια, το επιτόκιο ή άλλα επί μέρους χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων επιλέξιμων τίτλων.

δ) Ως «τροποποίηση» τίτλων νοείται η αλλαγή ή η προσθήκη όρων σε έναν ή περισσότερους επιλέξιμους τίτλους ή η ανταλλαγή ενός ή περισσότερων επιλέξιμων τίτλων με έναν ή περισσότερους νέους τίτλους.

ε) Ως «νέος τίτλος» νοείται ομόλογο, ομολογιακό δάνειο, άλλος τίτλος δανεισμού ή εγγύηση, ή χρηματοοικονομικό μέσο, σε φυσική ή άυλη μορφή, ή άλλο ισοδύναμο των ανωτέρω για τις ανάγκες εφαρμογής αλλοδαπών κανονισμών, ο οποίος ανταλλάσσεται με έναν ή περισσότερους επιλέξιμους τίτλους που τροποποιούνται. Αν ο νέος τίτλος είναι χρηματοοικονομικό μέσο επιτρέπεται η απόδοση του να συνδέεται με το ΑΕΠ.

στ) Ως «Ομολογιούχος» νοείται ο φορέας του Συστήματος Λογιστικής Παρακολούθησης Συναλλαγών (το «Σύστημα» ΣΠΑΤ) της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2198/1994 (Α' 43), στους λογαριασμούς του οποίου, στο Σύστημα, είναι καταχωρημένοι επιλέξιμοι τίτλοι, όπως ειδικότερα καθορίζεται στην πρόσκληση της παραγράφου 2. Για τίτλους που δεν παρακολουθούνται από το Σύστημα, ως «Ομολογιούχος» νοείται: αα) για το ομολογιακό δάνειο με ενσώματες ανώνυμες ομολογίες κατά την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3156/2003, ο κομιστής του τίτλου

κατά την ημερομηνία που ορίζεται στην πρόσκληση, ββ) για το ομολογιακό δάνειο με ενσώματες ονομαστικές ομολογίες κατά την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3156/2003, ο δικαιούχος που αναγράφεται στον τίτλο και γγ) για το ομολογιακό δάνειο με άυλες ομολογίες, αυτός υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί ονομαστική βεβαίωση σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3156/2003, κατά την ημερομηνία που ορίζεται στην πρόσκληση.

ζ) Ως «Διαχειριστής της Διαδικασίας» νοείται η Τράπεζα της Ελλάδος.

η) Ως «επενδυτής» νοείται: αα) για τίτλους που παρακολουθούνται από το Σύστημα, ο επενδυτής που έχει αξίωση επί ή εκ του τίτλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 6 και των άρθρων 7 και 8 του ν. 2198/1994 και ββ) για τίτλους που δεν παρακολουθούνται από το Σύστημα, ο Ομολογιούχος.

θ) Ως «συμμετοχή» στη διαδικασία λήψεως αποφάσεως της παραγράφου 4 νοείται, αποκλειστικά, η θετική ή η αρνητική ψήφος Ομολογιούχου κατά τη διαδικασία αυτή με συγκεκριμένο ποσό ανεξόφλητου κεφαλαίου των επιλέξιμων τίτλων που κατέχει. Με την πρόσκληση της παραγράφου 2 προσδιορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις και ο τρόπος συμμετοχής, που μπορεί να γίνεται και με αντιπροσώπευση.

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών, αποφασίζει την έναρξη της διαδικασίας τροποποίησης επιλέξιμων τίτλων από τους Ομολογιούχους, προσδιορίζει τους επιλέξιμους τίτλους και επί ανταλλαγής ορίζει το κεφάλαιο ή το ονομαστικό ποσό, το επιτόκιο ή την απόδοση, τη διάρκεια, το αγγλικό ή άλλο δίκαιο που θα διέπει τους νέους τίτλους που θα εκδοθούν από το Ελληνικό Δημόσιο και εξουσιοδοτεί τον ΟΔΔΗΧ να εκδώσει μία ή περισσότερες προσκλήσεις εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου.

Με την πρόσκληση καλούνται οι Ομολογιούχοι των επιλέξιμων τίτλων που ορίζονται σε αυτήν να αποφασίσουν, μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, αν δέχονται την τροποποίηση των επιλέξιμων τίτλων, όπως προτείνεται από το Ελληνικό Δημόσιο και σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου.

Στην πρόσκληση μεταξύ άλλων, ορίζονται: α) οι επιλέξιμοι τίτλοι, β) οι όροι των οποίων προτείνεται η τροποποίηση, γ) το νέο περιεχόμενο των όρων, δ) τυχόν νέοι όροι, ε) επί ανταλλαγής των επιλέξιμων τίτλων, οι όροι των νέων τίτλων, όπως ορίστηκαν με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και επιπλέον όροι τους, όπως οι υποδιαιρέσεις του τίτλου, η περίοδος χάριτος, το νόμισμα, οι όροι και τρόποι πληρωμής, αποπληρωμής και επαναγοράς, οι λόγοι καταγγελίας, οι αρνητικές υποχρεώσεις του εκδότη (negative pledges), ο ορισμός, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τυχόν εμπιστευματοδόχου των Ομολογιούχων (trustee), οι ρήτρες

συλλογικής δράσης των νέων τίτλων κλπ., στ) η προθεσμία μέσα στην οποία καλούνται οι Ομολογιούχοι των επιλέξιμων τίτλων να αποφασίσουν, ζ) οι ειδικότεροι όροι και ο τρόπος συμμετοχής στη διαδικασία λήψεως αποφάσεως.

3. Η πρόσκληση κοινοποιείται στον Διαχειριστή της Διαδικασίας και δημοσιοποιείται στο διαδίκτυο, όπως ειδικότερα ορίζεται σε αυτήν.4.5.6..... 7.8.....9.10. Η έκδοση των νέων τίτλων διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο τεχνικό θέμα, αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

11.....»

6. Στα άρθρα 1,2 και 8 του α.ν. 2326/1940 «Περί ταμείου συντάξεων μηχανικών και εργοληπτών δημοσίων έργων» (Α' 145) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1 : «1. Ιδρύεται "Ταμείον Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων" ... όπερ αποτελεί ίδιον νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου»,

Άρθρο 2 : «1. Σκοπός του Ταμείου είναι η παροχή συντάξεως, ή εφ' άπαξ βοηθήματος εις τους μετόχους, οι οποίοι παύουσι να εξασκώσι το επάγγελμα, ως και τας οικογενείας αυτών.».

Άρθρο 8 : «1. Η περιουσία του ταμείου διατίθεται ως εξής: α) ... ε) Εις την προεξόφλησιν λογαριασμών πληρωμής έργων εκτελεσθέντων υπό των μετόχων του Ταμείου».

7. Στο άρθρο 7 του α.ν. 440/1945 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των αφορσών το Ταμείον Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Διατάξεων» (Α' 170) προβλέπεται: «Αι κατά τας κειμένας γενικάς ή ειδικάς διατάξεις εγγυοδοτικάί επιστολαί δια την συμμετοχήν εις δημοπρασίας εκτελέσεως έργων ή προμηθειών του Δημοσίου, παντός Υπουργείου και πάσης αρμοδιότητος ως και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και παντός Οργανισμού, δι' ά απαιτείται κατά νόμον δημοπρασία δια την εκτέλεσιν των έργων κ.λπ. εκδίδονται απεριορίστως και υπό του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.....».

8. Στα άρθρα 1,2 και 3 του π.δ. 126/1981 «Περί προεξοφλήσεως παρά του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) εις εργολήπτας - μετόχους αυτού, πιστοποιηθέντων υπέρ αυτών λογαριασμών, εκ της εκτελέσεως Δημοσίων Έργων ή Προμηθειών» (Α' 37) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1: «Οι μέτοχοι προκειμένου να τύχουν παρά του Ταμείου προεξοφλήσεως απαιτήσεώς των, προερχομένης εκ της υπ' αυτών εκτελέσεως έργων ή Προμηθειών του Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων, Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμών Κοινής Ωφελείας, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Τραπεζών, οφείλουν να εκχωρήσουν προς τούτο την τοιαύτην απαίτησίν των, δι' υπογραφής ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ του μετόχου και του νομίμου εκπροσώπου του Ταμείου. Κατά την υπογραφήν της συμβάσεως εκχωρήσεως, ο μέτοχος υπόσχεται δι' αυτής την εκχωρουμένην απαίτησίν του, ελευθέραν πάσης ετέρας εκχωρήσεως, συμψηφισμού ή απαιτήσεως τρίτου ή κατασχέσεως και εξουσιοδοτεί το Ταμείον, όπως εισπράττη παρά του οφειλέτου, άνευ ετέρας διατυπώσεως την εκχωρουμένην απαίτησίν του, παραγγέλλει δε εις τον οφειλέτην όπως το εκχωρούμενον ποσόν καταβάλη εις το Ταμείον. Η σύμβασις εκχωρήσεως αναγγέλλεται νομίμως εις τον οφειλέτην δια κοινοποιήσεως προς αυτόν, διδομένης της σχετικής παραγγελίας παρά των συμβαλλομένων, εκχωρητού και εκδοχέως»,

Άρθρο 2 :«Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ταμείου, αποφασίζει, περί του κατά περίπτωσιν ποσοστού προεξοφλήσεως των εκχωρουμένων υπό των μετόχων λογαριασμών πληρωμής έργων, εκτελεσθέντων υπ' αυτών ή προμηθειών, μη δυναμένου όμως του ποσοστού τούτου να είναι ανώτερον του εβδομήκοντα επί της εκατόν (70%) του ποσού των εκχωρουμένων προς προεξόφλησιν λογαριασμών πληρωμής. Το υπόλοιπον της εκχωρουμένης απαιτήσεως αποδίδεται εις τον εκχωρούντα δικαιούχον μετά την παρακράτησιν του ποσού της προεξοφλήσεως μετά των τόκων και λοιπών απαιτήσεων του Ταμείου»

Άρθρο 3:«..Το ποσοστόν του τόκου και της προμηθείας καθορίζεται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, δυναμένου να μεταβάλλη τούτο εντός των ορίων τα οποία διαγράφουν αι ισχύουσαι, δια τας τραπεζικάς συναλλαγάς διατάξεις. ...».

9.Στα άρθρα 1 και 7 του π.δ. 62/2006 «Οργανισμός του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων ...» (Α' 68) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1:«Αποστολή του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων ... είναι: α) Η παροχή συντάξεως στους ασφαλισμένους αυτού ... β) Η παροχή προσθέτου συντάξεως ... γ) Η παροχή εφάπαξ βοηθήματος στους συνταξιούχους του Ειδικού Λογαριασμού Προσθέτων Παροχών ... δ) Η παροχή δαπανών και σχετικών επιδομάτων, ιατροφαρμακευτικής, νοσοκομειακής και οδοντιατρικής περίθαλψης ... καθώς και παροχών πρόνοιας. ε) Η χορήγηση εγγυητικών επιστολών στους πιστούχους του Ταμείου για την συμμετοχή τους σε

δημοπρασίες εκτέλεσης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου, και η προεξόφληση λογαριασμών δημοσίων έργων,

Άρθρο 7: «1. Η Διεύθυνση Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας διαχειρίζεται το αντικείμενο της Εγγυοδοσίας και της Πιστοδοσίας ...».

10. Στα άρθρα 25 , 32, 34 και 38 του ν. 3655/2008 «Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης ...» (Α' 58) προβλέπονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 25: «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), με την επωνυμία *Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ)* ... 2. Το *Ενιαίο Ταμείο* συγκροτούν τέσσερις (4) κλάδοι: α) κλάδος κύριας ασφάλισης, β) κλάδος επικουρικής ασφάλισης, γ) κλάδος πρόνοιας και δ) κλάδος υγείας. 3. Σε κάθε κλάδο του *Ενιαίου Ταμείου* εντάσσονται, από την έναρξη λειτουργίας του, τα παρακάτω Ταμεία και κλάδοι, ως Τομείς με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια έκαστος. Ειδικότερα: Α) Στον κλάδο κύριας ασφάλισης εντάσσονται: α) ο κλάδος κύριας σύνταξης του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), ως Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), ... Β) Στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης εντάσσονται: α) ο κλάδος επικουρικής ασφάλισης του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), ως Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ο οποίος, στη συνέχεια, εντάχθηκε με την παρ. 28 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015, Α' 80, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 της υποπαραγρ. Ε2 της παρ. Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, Α' 94, στο συσταθέν με τα άρθρα 35 επ. του ν. 4052/2012, Α' 41, *Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης - Ε.Τ.Ε.Α.*, το οποίο με το άρθρο 74 του κατωτέρω ν. 4387/2016 μετονομάστηκε σε *Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.*), ... Γ) Στον κλάδο πρόνοιας εντάσσονται: α) ο κλάδος εφάπαξ παροχών του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), ως Τομέας Πρόνοιας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, (ο οποίος, στη συνέχεια, εντάχθηκε στο *Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.* με το άρθρο 75 του ν. 4387/2016), θ) ο κλάδος ειδικών παροχών ΤΣΜΕΔΕ ως Τομέας Ειδικών Παροχών Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων. Δ) Στον κλάδο υγείας εντάσσονται: α) ο κλάδος υγείας τεχνικών ΤΣΜΕΔΕ, ως Τομέας Υγείας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, ... 6.....»,

Άρθρο 32 «... Α. Η Κεντρική Υπηρεσία του *Ενιαίου Ταμείου* διαρθρώνεται ως εξής: 1) Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης 2) Γενική Διεύθυνση Ασφάλισης - Παροχών. 1. Η Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης συγκροτείται από τις

ενιαίες υπηρεσιακές μονάδες του Ενιαίου Ταμείου, ήτοι: Στην εν λόγω Γενική Διεύθυνση υπάγεται και η Διεύθυνση Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας»,

Άρθρο 34 «1. Για την εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και συνταξιούχων των Τομέων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Υγειονομικών και Νομικών μέχρι την έκδοση του Οργανισμού του ΕΤΑΑ, εξακολουθούν να διατηρούνται σε ισχύ οι υπηρεσίες των εντασσόμενων ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ και Ταμείου Νομικών, οι οποίες ασκούσαν αρμοδιότητες ασφάλισης, εσόδων και παροχών, καθώς και η Διεύθυνση Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας. ...»

Άρθρο 38 «1. Το Ενιαίο Ταμείο διαμέσου των Τομέων του, αποτελεί καθολικό διάδοχο των εντασσόμενων Ταμείων και Κλάδων και υπεισέρχεται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών. ...».

11. Στα άρθρα 51, 53, 70, 86 και 88 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος ...» (Α' 85), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 51 «1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης", αποκαλούμενο στο εξής "Ε.Φ.Κ.Α.", το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ... Από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. ...»,

Άρθρο 53: «1. Ο Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από ένα (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο Στ', ως εξής: ... Γ. Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.). α. Κλάδος Κύριας Ασφάλισης. αα. Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), και η Ειδική Προσαύξηση. ... β. Κλάδος Υγείας. αα. Τομέας Υγείας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων. ...»,

Άρθρο 70 : «1. Το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού που προέρχεται από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, οι πόροι που προβλέπονται υπέρ αυτών ... καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, περιέρχονται αυτοδίκαια στον Ε.Φ.Κ.Α. ως καθολικό διάδοχό τους. Ο Ε.Φ.Κ.Α. υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών ... 2. Σε περίπτωση συγκυριότητας των

εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων με άλλους φορείς που δεν εντάσσονται σε αυτόν επί περιουσιακών στοιχείων, ο διαχωρισμός της περιουσίας γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από οικονομική μελέτη ...».

Άρθρο 86 : «1. Συνιστάται Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.) με αντικείμενο την Εγγυοδοσία και Πιστοδοσία των ασφαλισμένων στον τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α.. Εποπτεύεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η λειτουργία του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. αρχίζει την 1.1.2017. 2. Στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. μεταφέρονται αυτοδίκαια οι πάσης φύσεως αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α.. 3. Η διάρθρωση του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., οι αρμοδιότητες των οργανικών του μονάδων, οι κλάδοι, από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική με τη λειτουργία του λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. ...»,

Άρθρο 88 : «1. Πόρους του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. αποτελούν οι πρόσοδοι από τις εν γένει δραστηριότητες Εγγυοδοσίας - Πιστοδοσίας αρμοδιότητας της τέως Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. 2. Τμήμα της περιουσίας του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. μπορεί να μεταβιβαστεί στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατόπιν οικονομικής μελέτης. Η ως άνω περιουσία περιέρχεται στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. από την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας του ως καθολικού διαδόχου του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων προσώπων».

12. Κατ' εξουσιοδότηση, των προαναφερθεισών εξουσιοδοτικών διατάξεων των άρθρων 86 παρ. 3 και 87 παρ. 5.β. του ν. 4387/2016, εκδόθηκε η Φ. 80000/οικ. 58192 / 2153/22.12.2016 (Β' 4214) απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Έγκριση Καταστατικού του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία "Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων" ...» (εφεξής "Καταστατικό ΤΜΕΔΕ") η οποία ορίζει στα άρθρα 2,4,18,19 και 27 τα ακόλουθα:

Άρθρο 2 «1. Το Ταμείο έχει ως σκοπό την εγγυοδοσία και πιστοδοσία των προσώπων που υπάγονται ή θα υπάγονταν στην ασφάλιση του Τομέα ΤΣΜΕΔΕ του

τ. ΕΤΑΑ, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του τομέα αυτού, όπως αυτές ίσχυαν πριν την ένταξή τους στον ΕΦΚΑ. 2. Προς επίτευξη του σκοπού του συνιστάται σε αυτό: (α) Κλάδος εγγυοδοσίας που χορηγεί εγγυητικές επιστολές στα παραπάνω πρόσωπα ... (β) Κλάδος πιστοδοσίας, που χορηγεί προεξοφλήσεις πιστοποιημένων λογαριασμών στα παραπάνω πρόσωπα ...»,

Άρθρο 4 ότι «1. Στην αρμοδιότητα του Ταμείου ως προς την εγγυοδοτική και πιστοδοτική του λειτουργία μεταφέρονται αυτοδίκαια από την έναρξη λειτουργίας αυτού όλοι οι ασφαλισμένοι - πιστούχοι της μετατρεπόμενης Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α. 2.....»,

Άρθρο 18 «1. Το Τμήμα εγγυοδοσίας χορηγεί εγγυητικές επιστολές που διακρίνονται σε:»

Άρθρο 19 «1. Στο Ταμείο λειτουργεί η προεξόφληση λογαριασμών Δημοσίων Έργων σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο π.δ. 126/1981»

Άρθρο 27 «1. Το Ταμείο αποτελεί τον καθολικό διάδοχο του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α. σε ό,τι αφορά το αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 86 του ν. 4387/2016 και υπεισέρχεται αυτοδίκαια στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του καθώς και στις εκκρεμείς δίκες του..... 2. Στο Ταμείο μεταφέρονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α. ανεξάρτητα από την χρονική περίοδο ασφάλισής τους. 3. Το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α., η κινητή και ακίνητη περιουσία του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α. που θα αναγνωρισθεί ότι αναλογεί στη δραστηριότητα της εγγυοδοσίας και πιστοδοσίας και γενικά οι πόροι και τα έσοδά της περιέρχονται αυτοδίκαια με την πραγματοποίηση και των αναγκαίων μεταγραφών εκ του νόμου και χωρίς δαπάνες, φόρους και έξοδα, στο Ταμείο με τη δημοσίευση του παρόντος, μετά από σχετική νομοθετική ρύθμιση. 4. Οι κατά το χρόνο της θέσης σε ισχύ του παρόντος χορηγηθείσες εγγυητικές επιστολές και πιστοδοσία κατά τις διατάξεις, τους όρους και τις διαδικασίες της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του Τομέα ΤΣΜΕΔΕ του τ. Ε.Τ.Α.Α. εξακολουθούν να ισχύουν στο ακέραιο. 5. ...»

Ερμηνεία και Εφαρμογή Διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται και την

υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του ΣΤ' Τμήματος ΝΣΚ και μετά από διαλογική συζήτηση που διεξάχθηκε μεταξύ των μελών του, διατυπώθηκαν οι ακόλουθες δύο (2) γνώμες:

13. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος, Ιωάννη Διονυσόπουλο, Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ και τους Παρασκευά Βαρελά, Δημήτρα Κεφάλα, Δημήτριο Αναστασόπουλο και Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, (ψηφοί 5), γνώμη με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Σταυρούλα Καλαμπαλίκη, Πάρεδρος ΝΣΚ, προκύπτουν τα ακόλουθα:

14. Από τη διάταξη 888 ΑΚ προκύπτει ότι το ανώνυμο χρεόγραφο είναι έγγραφο που περιέχει υπόσχεση παροχής στον κομιστή που έχει την εξουσία διαθέσεως του τίτλου. Συνεπώς τα ανώνυμα χρεόγραφα είναι έγγραφα, ενσωματώνουν δικαίωμα για κάποια παροχή και μάλιστα με τέτοιο τρόπο ώστε για την άσκηση του δικαιώματος να απαιτείται οπωσδήποτε η εμφάνιση και παράδοση του εγγράφου, το δικαίωμα που αφορά στην παροχή είναι ιδιωτικό και είναι με μεγαλύτερη ευχέρεια μεταβιβάσιμο(με απλή παράδοση). Ο όρος ανώνυμα χρεόγραφα έχει στενότερη έννοια έναντι του όρου ανώνυμα αξιόγραφα, ο οποίος περιλαμβάνει και αξιόγραφα που ενσωματώνουν δικαίωμα συμμετοχής. Τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν την έννοια του ανωνύμου χρεογράφου είναι κατά την ανωτέρω διάταξη τα εξής: έγγραφο, υπογραφή οφειλέτη, υπόσχεση παροχής, υπόσχεση παροχής στο νόμιμο κομιστή του εγγράφου και ενσωμάτωση στο έγγραφο της υπόσχεσης παροχής(Ερμηνεία-Νομολογία Αστικού Κώδικα Β.Βαθρακοκοίλη, άρθρο 888 σελ.687 κ.επ.) Ανώνυμα χρεόγραφα κατά την έννοια του άρθρου 888ΑΚ, αποτελούν μεταξύ άλλων, και τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, ο κομιστής δε αυτών, κατά μαχητό τεκμήριο που καθιερώνει το άρθρο αυτό, θεωρείται ότι είναι κύριος των αντίστοιχων τίτλων και έχει εξουσία διάθεσης αυτών(ΝΣΚ640/1998, 74/2005).

15. Εξάλλου, αξιόγραφο είναι το έγγραφο, η φυσική κατοχή του οποίου είναι προϋπόθεση άσκησης ορισμένου δικαιώματος από το δικαιούχο. Από τον ορισμό του αξιογράφου προκύπτουν τα τρία στοιχεία της έννοιάς του, δηλαδή το έγγραφο, το δικαίωμα και η σύνδεσή τους με την ισχύ της αρχής της ενσωμάτωσης(ο κανόνας ότι ορισμένο δικαίωμα δεν μπορεί να ασκηθεί χωρίς αυτούσια κατοχή ορισμένου εγγράφου) [Λ.Γεωργακόπουλου, Εγχειρίδιο Εμπορικού Δικαίου, Αξιόγραφα, Εκδόσεις Σάκκουλα, 1997].

Ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού του δικαιούχου, τρόπο από τον οποίο εξαρτάται και ο τρόπος μεταβίβασης, τα αξιόγραφα διακρίνονται σε ονομαστικά

αξιόγραφα,αξιόγραφα εις διαταγή και αξιόγραφα στον κομιστή ή ανώνυμα.. Στον κομιστή ή ανώνυμα αξιόγραφα είναι αυτά τα οποία εκδίδονται υπέρ του κομιστή και μεταβιβάζονται όπως τα κινητά , με συμφωνία και παράδοση του τίτλου. Στα ανώνυμα αξιόγραφα υπάρχει πλήρης ενσωμάτωση, δηλαδή πλήρης υποταγή του δικαιώματος «εκ του εγγράφου» στο δικαίωμα «επί του εγγράφου». Γι' αυτό τα αξιόγραφα αυτά υποβάλλονται από πολλές απόψεις στη νομική μεταχείριση των κινητών, μεταβιβάζονται όπως τα κινητά(ΑΚ1034), ο δε κάτοχός τους θεωρείται νόμιμος κομιστής,δηλαδή δικαιούχος(Αλίκης Κιάντου-Παμπούκη,Δίκαιο Αξιογράφων, 5^η έκδοση,Εκδόσεις Σάκουλα,σελ.23κ.επ.).

16.Από όσα μέχρι τώρα εκτέθηκαν γίνεται σαφές ότι η έννοια του αξιογράφου συνδέεται άρρηκτα με την ενσωμάτωση του δικαιώματος σε έγγραφο. Αξιόγραφα σε έγχαρτη μορφή δεν είναι πλέον διαπραγματεύσιμα διότι οι ένυλοι τίτλοι δεν πληρούν τις ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας, εντός της οποίας διευρύνεται η σημασία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η απούλοποίηση,απεγχάρτωση ή απενσωμάτωση επιφέρει την άμεση άρση της αξιογραφικής ενσωμάτωσης. Οι τίτλοι καταργούνται, τα δικαιώματα καταχωρούνται σε ηλεκτρονικό αρχείο, διαμέσου του οποίου κυκλοφορούν και οι συναλλαγές επ'αυτών συντελούνται με τη διενέργεια εγγραφών μεταφοράς των κινητών αξιών μεταξύ λογαριασμών. Ως άυλοι τίτλοι νοούνται οι ασώματες κινητές αξίες, ήτοι τίτλοι σε λογιστική μορφή εισαγμένοι ή ενταγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ή έτερο μηχανισμό, μεταξύ άλλων και οι άυλοι τίτλοι του ελληνικού δημόσιου, ιδίως ομόλογα και έντοκα γραμμάτια κατά τα άρθρα 5 και επ. ν.2198/1994(Κων.Ρήγα,Η μεταβίβαση των άυλων τίτλων,ΕφΑΔΠολΔ 5/2018,σελ.504 κ.επ. όπου και περαιτέρω παραπομπές).

17.Ο ν.2198/1994, στο δεύτερο κεφάλαιο που επιγράφεται «άυλοι τίτλοι»(άρθρα 5-12), παρέχει τη δυνατότητα στο ελληνικό δημόσιο να δανείζεται και χωρίς την έκδοση αξιογράφων(άρθρο 5παρ.1). Οι άυλοι τίτλοι του ελληνικού δημόσιου παρακολουθούνται δια λογιστικών εγγραφών στο αποκαλούμενο Σύστημα Λογιστικής Παρακολούθησης Συναλλαγών(Σ.Λ.Π.Σ.) διαχειρίστρια του οποίου συνιστά η Τράπεζα της Ελλάδος(άρθρο 5 παρ.2). Το Σύστημα αυτό λειτουργεί διαμέσου νομικών ή φυσικών προσώπων που καλούνται «φορείς» και που επιλέγονται με πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος(αρθρο6 παρ.1). Ο κάθε φορέας αποκτά από την Τράπεζα της Ελλάδος τον αριθμό των τίτλων που επιθυμεί και η απόκτηση γίνεται με καταχώρηση στους λογαριασμούς που ο φορέας έχει στο Σύστημα. Κάθε φορέας μπορεί να κατανείμει τους τίτλους που αποκτά σε δύο χαρτοφυλάκια: ένα δικό του και ένα για τους επενδυτές-πελάτες του(Αλ.Κιάντου-

Παμπούκη οπ.αν.). Με τις διατάξεις για την αποϋλοποίηση των τίτλων, τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου δεν έχουν υλική μορφή, αλλά οι δικαιούχοι τους(ομολογιούχοι) αρύονται τα σχετικά δικαιώματα από τις καταχωρίσεις των ομολόγων σε λογαριασμούς κεντρικών μητρώων.(Δ.Τσιμπανούλη,Οι επενδυτικοί άυλοι τίτλοι στην τομή εμπραγμάτου και ενοχικού δικαίου,ΕπισκΕΔ Β/2009,σελ.351 κ.επ. αλλά και Ν.Μπάρμπα-Κ.Φινοκαλιώτη, Δημόσια Οικονομικά,Εκδόσεις Σάκκουλα,Γ΄Έκδοση,σελ.312 κ.επ.).

18.Η αποϋλοποίηση των τίτλων θέτει πολλαπλά ζητήματα με το σημαντικότερο, εάν οι άυλοι τίτλοι αποτελούν πράγματι αξιόγραφα, έτσι ώστε να τυγχάνουν επ'αυτών εφαρμοστέες όσες από τις ρυθμίσεις του αξιογραφικού δικαίου συμβιβάζονται προς τη φύση τους. Με τη μάλλον κρατούσα γνώμη, οι άυλοι τίτλοι δεν συνιστούν πράγματα ούτε κατά συνέπεια αξιόγραφα, αλλά απεγχαρτωμένα δικαιώματα,ενοχικά,των οποίων η γέννηση και η κυκλοφορία αποσπώνται από την ύλη τουδικαίου των αξιογράφων, που είναι επηρεασμένο από το εμπράγματο δίκαιο, και περιέρχονται αποκλειστικά στο πεδίο του ενοχικού δικαίου. Ορθότερη αναδεικνύεται η αξιογραφική θεωρία, σύμφωνα με την οποία η κυριότητα επί του αξιογράφου ως πράγματος υποκαθίσταται αναφορικά με τις άυλες αξίες από την κυριότητα σε ασώματο αντικείμενο, το οποίο διαθέτει τη μορφή της λογιστικού χαρακτήρα καταχώρισης σε ηλεκτρονικό αρχείο μητρώου άυλων τίτλων, ενώ η κατοχή του ενσώματου αξιογράφου από τη δυνατότητα διενέργειας χρεοπιστώσεων στο λογαριασμό τίτλων μέσω ηλεκτρονικών καταχωρίσεων(πλασματική κατοχή). Από τις ανωτέρω καταχωρίσεις απορρέουν δικαιώματα, τα οποία κατά κάποιο τρόπο δύνανται να εκληφθούν ως ενσωματωμένα στον άυλο τίτλο, αποκτώντας έτσι εμπράγματη χροιά.Τα προαναφερόμενα οδηγούν στην ένταξη των ασώματων αξιών στην κατηγορία των αξιογράφων, με αποτέλεσμα να εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις του αξιογραφικού δικαίου συμπληρωματικά,ήτοι στο μέτρο που δεν υφίσταται κάποια ειδικότερη διάταξη του δικαίου των άυλων τίτλων και αφετέρου η υποψήφια προς εφαρμογή γενικότερη ρύθμιση προσήκει στη φύση των ηλεκτρονικών αξιογράφων. Έτσι, ο επενδυτής δεν έχει τη δυνατότητα να καταστεί άμεσος κάτοχος των τίτλων κυριότητας αυτού, οι οποίοι υπάγονται στην έμμεση κατοχή του και τηρούνται με λογιστική μορφή σε λογαριασμό τίτλων υποκείμενο στη διαχείριση ορισμένου θεματοφύλακα ως άμεσου πλασματικού κατόχου αυτών, που δεν καθίσταται κύριός τους, ακόμη και αν ενεργεί ως έμμεσος αντιπρόσωπος του επενδυτή, όπως συμβαίνει στο Σ.Λ.Π.Σ. (Κ.Ρήγα, όπ.αν.σελ.508 κ.επ. όπου και παραπομπές).

19.Οι ασώματες κινητές αξίες τυγχάνουν κατ'αρχήν ελεύθερα μεταβιβάστες. Συνηθέστερη αιτία μεταβίβασης συνιστά η πώληση, οι συμβάσεις δανείου, γονικής παροχής, δωρεάς. Με τη μεταβίβαση της κυριότητας του ηλεκτρονικού αξιογράφου, μεταβιβάζεται επίσης το ενσωματωμένο δικαίωμα και σε περίπτωση χρεογράφων η αξίωση επιστροφής του επενδυθέντος κεφαλαίου και καταβολής των τόκων αυτού. Ως δικαιούχος των άυλων τίτλων τεκμαίρεται μαχητά ο εγγεγραμμένος στα αρχεία του οικείου φορέα του Σ.Λ.Π.Σ. (άρθρο 6παρ.5 ν.2198/1994) ανεξάρτητα από το εάν έχει αποκτήσει αυτούς εν ζωή , αιτία θανάτου ή οιοσδήποτε καθολική διαδοχή. Ουσιαστικός όμως δικαιούχος είναι ο κύριός τους.(Κ.Ρήγα, όπ.αν.).

20.Περαιτέρω, τοκομερίδιο είναι αξιόγραφο ή τμήμα αξιογράφου που ενσωματώνει αξίωση τόκου ή νομιμοποιεί ως νομιμοποιητικό έγγραφο στην είσπραξη τόκου (Λ.Γεωργακόπουλου, όπ.αν.σελ.245). Άλλως, τοκομερίδια είναι δελτία προσαρτημένα σε ομολογίες δανείων ή άλλους τίτλους που αποφέρουν τόκο, τα οποία στοχεύουν στη διευκόλυνση του δικαιούχου προς είσπραξη του τόκου, χωρίς την ανάγκη προσαγωγής αυτούσιου του τίτλου. Αυτά φέρουν τα διακριτικά σημεία του κύριου τίτλου(στοιχείου σειρά και αύξοντα αριθμό) προς διάκρισή τους από τα τοκομερίδια άλλων τίτλων, ημεροχρονολογία λήξης, το ποσό του τόκου κ.λ.π. Κατά κανόνα πρόκειται για τίτλους στον κομιστή, δηλαδή δεν κατονομάζουν ορισμένο δικαιούχο. Όσο διαρκεί η προσάρτησή τους στον κύριο τίτλο, συνιστούν μέρος αυτού και υπόκεινται στους ρυθμιστικούς κανόνες του κύριου τίτλου. Συνεπώς η μεταβίβαση της κυριότητας του κύριου τίτλου καταλαμβάνει και τα προσαρτημένα τοκομερίδια(Β.Βαθρακοκόλη, όπ.αν.σελ.729).Τέλος η πληρωμή του τόκου πραγματοποιείται κατά τη λήξη της τοκοφόρου περιόδου. Ο τόκος των ομολόγων καταβάλλεται ως δεδουλευμένος κάθε χρόνο με την προσκόμιση των τοκομεριδίων που είναι προσαρτημένα στον τίτλο, εκτός και αν οι τίτλοι έχουν εκδοθεί με τη λογιστική μορφή(Μπάρμπα-Φινοκαλιώτη, όπ.αν.).

21.Εξάλλου, δεδουλευμένοι τόκοι είναι οι οφειλόμενοι τόκοι από τον εκδότη αλλά μη απαιτητοί ακόμη από τον επενδυτή(κάτοχο ομολόγου) τόκοι που συσσωρεύονται μεταξύ των ημερομηνιών πληρωμής τοκομεριδίου ενός ομολόγου. Όσο πλησιάζει η επόμενη ημερομηνία πληρωμής, τόσο αυξάνονται οι δεδουλευμένοι τόκοι. Επίσης δεδουλευμένοι τόκοι(accrued interests) είναι οι τόκοι που έχουν συσσωρευτεί μεταξύ της τελευταίας πληρωμής τοκομεριδίου και της ημερομηνίας πώλησης του ομολόγου ή γενικά άλλου χρεογράφου σταθερού εισοδήματος. Ο ομολογιούχος που πουλάει ένα ομόλογο μεταξύ των ημερομηνιών πληρωμής τοκομεριδίων έχει δικαίωμα πάνω στους δεδουλευμένους τόκους του ομολόγου που κερδήθηκαν κατά τη διάρκεια του

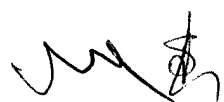
χρόνου που το ομόλογο ήταν στην κυριότητά του. Όταν γίνει μία αγοραπωλησία ο αγοραστής δεν αγοράζει μόνο το υποκείμενο χρεόγραφο, αλλά και το δικαίωμα στην επόμενη πληρωμή τοκομεριδίου συμπεριλαμβανομένων και των οφειλόμενων τόκων για την περίοδο πριν αγοραστεί το ομόλογο. Προκειμένου να αντισταθμίσει την απώλεια αυτή, ο πωλητής υποχρεώνει τον αγοραστή(στα πλαίσια του ιδιωτικού δικαίου) να πληρώσει ένα ποσό ίσο με τους δεδουλευμένους τόκους από την τελευταία ημερομηνία καταβολής τοκομεριδίου μέχρι τη στιγμή της αγοράς(<https://www.euretirio.com/dedouleumenoi-tokoi/>).

22. Σε εφαρμογή των διατάξεων του ν.2198/1994, θεσπίστηκε με το ν.4050/2012 το θεσμικό πλαίσιο της ανταλλαγής τίτλων εκδόσεως ή εγγυήσεως του Ελληνικού Δημοσίου με νέους τίτλους λόγω της επιτακτικής και άμεσης ανάγκης αναδιάταξης του δημόσιου χρέους. Στη συνέχεια εκδόθηκε από τον Ο.Δ.Δ.Η.Χ. και δημοσιεύθηκε η από 24.2.2012 πρόσκληση της Ελληνικής Δημοκρατίας προς τους ομολογιούχους για να προσέλθουν στην προβλεπόμενη διαδικασία και να συναινέσουν στην προταθείσα τροποποίηση. Σύμφωνα με την εν λόγω πρόσκληση τα νέα ομόλογα εκδίδονται σε άυλη και μη έγχαρτη μορφή εντός του Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών με Λογιστική Μορφή του ν.2198/1994, επιπλέον, η Ελληνική Δημοκρατία πληρώνει τόκο για το ονομαστικό κεφάλαιο κάθε ομολόγου κατά τα σχετικά επιτόκια που αντιστοιχούν στις ημερομηνίες πληρωμής τόκου και κάθε τέτοια πληρωμή τόκου καταβάλλεται την 24^η Φεβρουαρίου κάθε έτους. Εξάλλου, σύμφωνα με τους ορισμούς της εν λόγω πρόσκλησης ομολογιούχος ή κάτοχος προσδιορισμένων τίτλων είναι α)...β)...γ)κάθε δικαιούχος των προσδιορισμένων τίτλων που κατέχει προσδιορισμένους τίτλους, άμεσα ή έμμεσα, σε ένα λογαριασμό που τηρείται στο όνομα ενός Φορέα που ενεργεί για λογαριασμό του ανωτέρω δικαιούχου. Αλλά και σύμφωνα με τους ορισμούς που προπαρατέθηκαν στη διάταξη του άρθρου πρώτου του ν.4050/2012, ως επενδυτής νοείται για τίτλους που παρακολουθούνται από το Σύστημα, ο επενδυτής που έχει αξίωση επί ή εκ του τίτλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 6 και επ. του ν.2198/1994(βλ. ΣτΕ293/2017, 928/2016).

23. Περαιτέρω, το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., αρχικώς, εκτός από την κυρίως δραστηριότητά του ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης παρείχε στους ασφαλισμένους του, με τη δραστηριότητα της εγγυοδοσίας και πιστοδοσίας, υπηρεσίες πιστωτικού χαρακτήρα (βλ. Α.Π. 350/2018, 741/2017, 161/2014 κ.ά.), δραστηριότητα η οποία, στη συνέχεια, περιήλθε, συγχρόνως με την οικεία ασφαλιστική αρμοδιότητα, στον αντίστοιχο τομέα του Ε.Τ.Α.Α.. Με τον ν. 4387/2016 συνεστήθη ο Ε.Φ.Κ.Α., στον οποίο

μεταβιβάστηκαν, μεταξύ άλλων, και οι αρμοδιότητες του Τομέα (Σύνταξης και Υγείας) Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α., με τον ίδιο δε νόμο (και συγκεκριμένα με το άρθρο 86 αυτού) συνεστήθη το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ως αυτοτελές νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο ανέλαβε ειδικώς την ως άνω δραστηριότητα εγγυοδοσίας και πιστοδοσίας, ρυθμίστηκαν δε (με το άρθρο 88 αυτού) και ζητήματα σχετικά με τη μεταβίβαση περιουσίας για τη λειτουργία του. Από την συνδυαστική δε ερμηνεία των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 4387/2016, κατά την οποία στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. μεταφέρονται «αυτοδίκαια» οι πάσης φύσεως αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α., και της παρ. 1 του άρθρου 88 του ίδιου νόμου, κατά την οποία πόρους του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. αποτελούν οι πρόσοδοι από τις εν γένει δραστηριότητες Εγγυοδοσίας - Πιστοδοσίας αρμοδιότητας της τέως Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α., συνάγεται ότι το Ταμείο είναι καθολικός διάδοχος του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α., σε ό,τι αφορά το αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της ανωτέρω Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας, υπεισερχόμενο αυτοδίκαια στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, όπως άλλωστε ορίζεται ρητώς στο άρθρο 27 παρ. 1 του Καταστατικού του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. Η ερμηνεία αυτή, εκτός του ότι απορρέει ανενδοίαστα από τη διατύπωση των ανωτέρω διατάξεων των άρθρων 86 και 88 του ν. 4387/2016, εναρμονίζεται και με την βούληση του νομοθέτη να καταστήσει το αιτούν Ταμείο καθολικό διάδοχο του Τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α. (σε ό,τι αφορά το αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της ανωτέρω Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας), μεταφέροντάς του προς το σκοπό αυτό όχι μόνο το σύνολο των δικαιωμάτων, αλλά και το σύνολο των αναληφθεισών υποχρεώσεων που προκύπτουν από την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας (δηλαδή, από τις χορηγηθείσες εγγυητικές επιστολές και την προεξόφληση απαιτήσεων)(ΣΤΕ95/2019).

24. Στα πλαίσια αυτής της διαδοχής και για τις ανάγκες έναρξης λειτουργίας του, του μεταβιβάστηκαν με την προαναφερόμενη υπουργική απόφαση τα εν λόγω ομόλογα. Δεδομένης της μεταβίβασης αυτής των ομολόγων και της καθολικής διαδοχής εκ του νόμου, (υπόψη, δεν εμφιλοχώρησε πώληση, στα πλαίσια της οποίας αναπτύσσεται η βούληση των συμβαλλομένων, όπως υπολαμβάνει ο ΕΦΚΑ) και της αυτοδίκαια υποκατάστασης του ΤΜΕΔΕ στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του καθολικά διαδεχόμενου Τομέα ΤΣΜΕΔΕ ως προς τη δραστηριότητα εγγυοδοσίας και πιστοδοσίας(περί καθολικής διαδοχής, ad hoc ΝΣΚ97/2017Ατομ.), το ΤΜΕΔΕ

κατέστη κύριος των ομολόγων και των τοκομεριδίων που ακολουθούν κατά τα ανωτέρω και, εφόσον δεν αποσπάστηκαν, την τύχη των ομολόγων.

Εξάλλου, κατά την ειδικότερη γνώμη της Νομικής Συμβούλου του Κράτους Ευαγγελίας Σκαλτσά, η Διεύθυνση Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του ΤΣΜΕΔΕ εξακολούθησε να διατηρείται σε ισχύ με το άρθρο 34 του ν. 3655/2008 και μετά την ένταξη του ΤΣΜΕΔΕ στο ΕΤΑΑ. Η ανωτέρω Διεύθυνση δεν εντάχθηκε στον ΕΦΚΑ, στον οποίο εντάχθηκε με το ν.4387/2016 μόνο ο Τομέας Σύνταξης και Υγείας του ΕΤΑΑ. Ακολουθώντας και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 86 και 88 του ν. 4387/2016 μεταφέρθηκε αυτοδίκαια στο ΤΜΕΔΕ η παραπάνω Διεύθυνση Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας. Συνεπώς, τα εν λόγω ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου του πρώην ΤΣΜΕΔΕ με τους τόκους τους περιήλθαν απευθείας στο ΤΜΕΔΕ, χωρίς τη διαμεσολάβηση του ΕΦΚΑ.

25. Άρα, σύμφωνα με την πλειοψηφήσασα γνώμη, δικαιούχος των δεδουλευμένων και μη απαιτητών από τον επενδυτή τόκων της χρονικής περιόδου 24.2.2016 έως 31.12.2016 είναι το ΤΜΕΔΕ, στο οποίο και θα πρέπει να εμβασθεί το αντίστοιχο ποσό.

26. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας που απαρτίστηκε από τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Χαράλαμπο Μπρισκόλα(ψηφός 1) έγιναν δεκτά τα ακόλουθα:

Επί μεταβίβασης σε τρίτο ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (είτε κυμαινόμενου επιτοκίου είτε με άλλου είδους απόδοση- λ.χ. συνδεόμενη με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) αντικείμενο της συναλλαγής είναι τα ομόλογα μαζί με τα προσαρτημένα σε αυτά τοκομερίδια, δηλαδή τα ενσωματωμένα στους τίτλους δικαιώματα του δικαιούχου περί καταβολής σε αυτόν από το Ελληνικό Δημόσιο και κατά τον ορισθέντα χρόνο, του κεφαλαίου του και των τόκων. Στην περίπτωση όμως αυτή, οι «δεδουλευμένοι» τόκοι, που είναι οι εκείνοι που οφείλονται από τον εκδότη (Ελληνικό Δημόσιο), αλλά μη απαιτητοί ακόμη από τον επενδυτή (κάτοχο των ομολόγων) τόκοι, οι οποίοι έχουν σωρευθεί μεταξύ της ημερομηνίας τελευταίας πληρωμής τοκομεριδίου και της ημερομηνίας μεταβίβασης σε τρίτο των ομολόγων, πρέπει οπωσδήποτε να περιέρχονται στον αρχικό ομολογιούχο, αφού για το εν λόγω χρονικό διάστημα, αυτός και όχι ο νέος κάτοχος των ομολόγων είχε στην κυριότητα του τους συγκεκριμένους τίτλους. Συνεπώς και με δεδομένο ότι, στην προκειμένη περίπτωση, κύριος των δύο επίμαχων τίτλων ήτοι: α) του ομολόγου του Ελληνικού Δημοσίου κυμαινόμενου επιτοκίου και β) του τίτλου ΑΕΠ του ιδίου εκδότη, ονομαστικής αξίας του καθενός 49.625.770 ευρώ και συνολικής αξίας και των δύο 99.251.470 ευρώ) ήταν μέχρι τις 31.12.2016 ο Τομέας ΤΣΜΕΔΕ του ΕΤΑΑ (του

οποίου καθολικός διάδοχος κατέστη από 1.1.2017 ο ΕΦΚΑ), σε αυτόν έπρεπε να περιέλθουν οι δεδουλευμένοι τόκοι που αναλογούν στο χρονικό διάστημα από την τελευταία πληρωμή τοκομεριδίων (24.2.2016) έως και την ημερομηνία (31.12.2016) μεταβίβασης των ομολόγων αυτών, δυνάμει της υπ' αριθ. οικ.61662/3406/30.12.2016 υπουργικής απόφασης, στο ΤΜΕΔΕ. Άλλωστε και ενόψει του ότι η μεταβιβαζόμενη με την ανωτέρω υπουργική απόφαση περιουσία στο ΤΜΕΔΕ, περιέρχεται σε αυτό, κατά τα ρητώς διαλαμβανόμενα στο άρθρο 88 παρ.2 του ν. 4387/2016, από την έναρξη της λειτουργίας του, ήτοι από 1.1.2017(άρθρο 86 παρ.1 του ίδιου νόμου), δεν θα μπορούσαν να περιέλθουν στο εν λόγω ν.π.ι.δ., δεδουλευμένοι τόκοι που αναλογούσαν σε προγενέστερη του χρόνου έναρξης της λειτουργίας τούτου, χρονική περίοδο (ήτοι στην περίοδο από 24.2.2016 έως και 31.12.2016). Ως εκ τούτου, και κατά την μειοψηφήσασα αυτή γνώμη, ορθώς εμβάσθηκαν στο ΤΜΕΔΕ από τον ΕΦΚΑ μόνο οι αναλογούντες στην περίοδο 1.1.2017 έως και 24.2.2017 τόκοι των ως άνω ομολόγων.

Απάντηση

27. Με βάση τα εκτεθέντα, στο ερώτημα της Υπηρεσίας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους(ΣΤ' Τμήμα) γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία ότι, το ΤΜΕΔΕ κατέστη κύριος των ομολόγων και των τοκομεριδίων τους και επομένως δικαιούχος των δεδουλευμένων και μη απαιτητών τόκων της χρονικής περιόδου 24.2.2016 έως 31.12.2016 είναι το ΤΜΕΔΕ, στο οποίο και θα πρέπει να εμβασθεί το αντίστοιχο ποσό.

Θεωρήθηκε

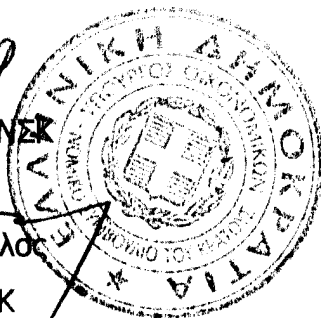
Αθήνα

26-6-2019

Ο Πρόεδρος ΣΤ' Τμ. ΝΣΚ

Ιωάννης Απονοσόπουλος

Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Σταυρούλα Καλαμπάλικη

Πάρεδρος ΝΣΚ